

Raadsvoorstel

Van **Burgemeester en wethouders** Portefeuillehouder(s) **Koşer Kaya**
 Aan **Gemeenteraad**

B&W- 22 juni 2021 Agenda Het Besluit 6 juli 2021
 vergadering
 De Ronde - Vastgesteld besluit 6 juli 2021

Titel

Nota bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031

Beslispunten

De raad besluit:

1. De “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031” met daarin opgenomen een bodemkwaliteitskaart en een bodemfunctieklassenkaart vast te stellen;
2. De bevoegdheid tot het nemen van besluiten met een uitvoerend karakter zoals opgenomen in Hoofdstuk 4 van de “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031” aan het college te delegeren.
3. De bestaande “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort” uit 2013 in te trekken op de dag van de inwerkingtreding van de “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031”.

Aanleiding

Bij graafwerkzaamheden en bij het baggeren van watergangen komt grond en/of baggerspecie vrij. De vrijkomende grond en baggerspecie willen we zoveel als mogelijk hergebruiken, zodat minder materiaal wordt gestort en minder primaire grondstoffen worden gewonnen. Bovendien willen we dat de kwaliteit van de bodem aansluit bij het gewenste gebruik, dit als onderdeel van een beleid voor duurzaam bodembeheer.

De wet- en regelgeving voor het ontgraven en toepassen van grond en baggerspecie is vastgelegd in het Besluit bodemkwaliteit. Het is niet zonder meer toegestaan grond en baggerspecie ergens te ontgraven en op een andere plaats neer te leggen of te gebruiken. Voorkomen moet worden dat het gebruik van grond en baggerspecie de ontvangende bodem verontreinigt en risico's vormt voor het (toekomstige) bodemgebruik.

Wij maken nu gebruik van het overgangsbeleid binnen het Besluit bodemkwaliteit met de huidige bodemkwaliteitskaart en bodembeheerplan, die in 2002 zijn vastgesteld en die geldig zijn tot 1 juli 2013.

Om het gemeentelijke, duurzaam bodembeheerbeleid vorm te geven, is een Nota bodembeheer opgesteld met daarin opgenomen een geactualiseerde bodemkwaliteitskaart en een bodemfunctieklassenkaart. Bij uw raad ligt de bevoegdheid om de “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031” vast te stellen. De kaarten, die onderdeel zijn van deze nota, zijn de instrumenten voor dit duurzame beleid. In de Nota bodembeheer is het te voeren gemeentelijke grond- en baggerstromenbeleid weergegeven en zijn regels en procedures voor dit beleid geformuleerd.

Wij volgen een gebiedsspecifiek beleid. Dit wijkt op een aantal punten af van het landelijke, generieke beleid. Het Besluit bodemkwaliteit biedt gemeenten de mogelijkheid om te kiezen voor gebiedsspecifiek beleid. Gemeenten worden zodoende in staat gesteld om de kwaliteiten en eigenschappen van hun bodem te betrekken bij de uitvoering van hun eigen beleid.

Beoogd effect

In de nota bodembeheer van de gemeente Amersfoort zijn de mogelijkheden beschreven voor het toepassen en hergebruiken van grond en baggerspecie. De nota bodembeheer geeft regels en richtlijnen voor iedereen die bij het voorbereiden van projecten of het uitvoeren van bodemwerken rekening moet houden met de kwaliteit van de bodem. In de nota staat hoe beschikbare vrijgekomen grond (en baggerspecie) op en in de landbodem van de gemeente Amersfoort mag worden opgeslagen, hergebruikt of toegepast en welke regels en procedures hierbij gelden voor professionele gebruikers zoals ontwikkelaars en aannemers. De nota volgt hierbij, net als de “Nota bodem Gemeente Amersfoort” uit 2013, zoveel mogelijk de algemene landelijke regels. Er is gekozen voor een gebiedsspecifieke invulling van het beleid. Deze gebiedsgerichte invulling sluit aan bij de functie, kwaliteit en ontwikkelingen van een gebied.

Voor de actualisatie is gekozen omdat er een grotere set aan gegevens beschikbaar zijn waardoor de betrouwbaarheid van de kaarten is vergroot. Daarnaast zijn nieuwe stoffen zoals PFAS toegevoegd en is het beleid rondom lood in de bodem verscherpt. Met deze aanpassingen is nota aangepast aan de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en is het beleid rondom het grondverzet ook klaar voor de invoering van de Omgevingswet in 2022.

Ten opzichte van de “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort” uit 2013 heeft de huidige nota de volgende wijzigingen ondergaan:

Beleidsonderwerp	Voortzetting beleid	Aanpassing beleid	Nieuw beleid
Het (onder voorwaarden) accepteren van de bodemkwaliteitskaarten van de gemeenten Baarn, Barneveld, Bunschoten, Nijkerk en Woudenberg als bewijsmiddel bij grondverzet (zie § 2.4).		✓	
Zodra de gemeenten Eemnes, Leusden en Soest een bodemkwaliteitskaart bestuurlijk hebben vastgesteld, accepteert de gemeente de betreffende bodemkwaliteitskaart (zie § 2.4).		✓	
Het aanpassen van de regels voor de toetsing van de stofgroep polychloorbifenylen (PCB) ten opzichte van de normen van het Besluit bodemkwaliteit (zie § 2.5.2)	✓		
Het stellen van strengere eisen bij het toepassen van grond op onverharde kinderspeelplaatsen en moes-/volkstuinten (complexen) (zie § 2.5.3)			✓
Het aanpassen van regels voor het hergebruik van grond in en uit rijkswegen, provinciale wegen en gemeentelijke verharde wegen met bijbehorende bermen en taluds (zie § 2.5.4)			✓
Het aanpassen van regels voor het hergebruik van grond in aangewezen relatief schone gebieden met de bodemfunctieklasse ‘Wonen’ of ‘Industrie’ (zie § 2.5.5)			✓
Het stellen van regels voor het hergebruik van PFAS-houdende grond (zie § 2.5.6)		✓	
Het onder voorwaarden aanpassen van de regels voor de tijdelijke opslag van grond (zie § 2.5.7)	✓		
Het stellen van strengere regels bij het toepassen van grond met bijmenging van bodemvreemd materiaal, waaronder plastic (zie § 2.6)		✓	

Beleidsonderwerp	Voortzetting beleid	Aanpassing beleid	Nieuw beleid
Het stellen van (strengere) regels bij het toepassen van grond met asbestverdacht/-houdend materiaal op gevoelig bodemgebruik dat in opdracht van de gemeente wordt uitgevoerd (zie § 2.7)	✓		
Het aanpassen van de regels voor het toepassen van grond uit de bodemlaag dieper dan 2,5 meter beneden het maaiveld (zie § 2.8)	✓		
Het stellen van strengere eisen voor grond uit gebieden waarvan de gemeente de bodemkwaliteitskaart heeft geaccepteerd als bewijsmiddel bij grondverzet (zie § 2.9)	✓		
Het aanpassen van regels bij de tijdelijke uitname van grond bij graafwerkzaamheden (zie § 2.10)			✓
Het gebruik van de bodemkwaliteitskaart bij bodembedreigende activiteiten (bij de interpretatie van een eindsituatie-onderzoek als geen nulsituatie-onderzoek beschikbaar is; zie § 2.11)	✓		
Het toepassen van grond uit oude categorie-1 werken (zie § 2.12)			✓
Het voorkomen van verspreiding van plaagsoorten (flora, zoals de Japanse duizendknoop en de reuzenberenklauw; zie § 2.13)			✓
De geldigheidsduur van een uitgevoerd onderzoek (zie § 2.14)		✓	
Het gebruik van de ontgravings- en toepassingskaart als al een kwaliteitsonderzoek is uitgevoerd (zie § 2.15)		✓	
Het stellen van regels voor het opstellen van een grondstromenplan bij projecten (zie § 2.17)			✓
Het aanpassen van de regels voor meldplicht bij het tijdelijk opslaan van grond voorafgaand aan de definitieve toepassing (zie § 2.18)			✓
Het aanpassen van de regels bij repeterende vrachten en omvangrijke grondtoepassingen (zie § 2.19).			✓
Het aanpassen van de regels bij grondtransport met de bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel (zie § 2.20).			✓
Het stellen van voorwaarden bij de vrijstelling van bodemonderzoek bij omgevingsvergunningsaanvragen activiteit bouwen en activiteit ruimtelijke planvorming (hoofdstuk 3).	✓		

Argumenten

1.1 Het beleidsmatig verankeren van bodembeleid

De Nota Bodembeheer 2021-2031 bouwt voort op de principes uit de bestaande nota Bodem. Hiermee wordt beoogd kortere doorlooptijden, regionale circulariteit, financieel voordeel en milieuvoordeel te behalen als onderdeel van een circulaire economie. Het beleidsmatig verankeren van het bodembeleid betekent dat voor de activiteiten grondverzet, bodemsanering, bouwen en ruimtelijke planvorming de bodemkwaliteit zo eenduidig mogelijk wordt beoordeeld. Dit maakt het beleid helder voor burgers en bedrijven in de gemeente en voor bedrijven die binnen de gemeente werkzaamheden in de bodem uitvoeren.

1.2 Beheren van het duurzaam en efficiënt hergebruik van vrijkomende grond

De Omgevingswet die naar verwachting in 2022 inwerking treedt, richt zich ook op het duurzaam en efficiënt beheren en gebruiken van de bodem en de ondergrond. Met deze nota bodembeheer wordt hierop ingespeeld. Door het stellen van regels vinden grondstromen soepeler, transparant en dus efficiënter hun weg. Dit levert bijkomstige voordelen op: minder transport (winst voor milieu), bijdragen aan de circulaire economie, en verbeteren van de omgevingskwaliteit.

Verder zullen de administratieve en de financiële lasten voor burgers, bedrijfsleven en overheid verminderen.

1.3 Gebiedsspecifiek beleid

De gemeente heeft, in deze nota en binnen de mogelijkheden van het Besluit bodemkwaliteit, gebiedsspecifiek beleid opgesteld. Bij het gebiedsspecifieke beleid is een afweging gemaakt tussen enerzijds de risico's voor bodemverontreiniging en behoud van de bestaande bodemkwaliteit en anderzijds de mogelijkheden voor hergebruik of toepassing van grond binnen de gemeente.

Hierdoor kan worden aangegeven in welke gebieden en voor welke stoffen er lokale maximale waarden zijn ingesteld om meer gebiedseigen grond (in hetzelfde gebied) te kunnen hergebruiken.

De voordelen van gebiedsspecifiek beleid zijn:

- grond die niet helemaal schoon is kan vaker hergebruikt worden;
- de aankoop van primaire grondstoffen (zoals zand uit zandwinputten) en secundaire grondstoffen (zoals grond van een grondbank) vermindert;
- gebiedseigen grond kan in daarvoor aangewezen zones worden gebruikt;
- transportkosten en -afstanden (en daarmee emissie) worden geminimaliseerd;
- er wordt beter en sneller voorzien in de grondbehoefte bij locatieontwikkelingen (vergroten aanbod van toepasbare grond en werk met werk maken).

2.1 Delegeren bevoegdheden bij beperkte aanpassingen van de nota

Het gebiedsspecifieke grondstromenbeleid en eventuele toekomstige wijzigingen op dit beleid moeten, conform artikel 44 van het Besluit bodemkwaliteit, worden vastgesteld door de gemeenteraad. Om praktische redenen worden besluiten met een uitvoerend karakter gedelegeerd aan het college van burgemeester en wethouders. Het betreft besluiten voor:

- wijzigingen van de bodemfunctieklassenkaart;
- het toevoegen van aanvullende gegevens aan de bodemkwaliteitskaart die geen invloed hebben op het gebiedsspecifieke grondstromenbeleid;
- het onder voorwaarden accepteren van een bodemkwaliteitskaart als bewijsmiddel voor de chemische kwaliteit van de toe te passen grond;
- het opnieuw bestuurlijk vaststellen van een gewijzigde bodemfunctieklassenkaart en/of bodemkwaliteitskaart onder voorwaarde dat de wijzigingen geen invloed hebben op het in deze nota geformuleerde gebiedsspecifieke grondstromenbeleid.

De gedelegeerde bevoegdheden zijn bijvoorbeeld de aanvulling van nieuwe stoffen zoals PFAS aan het stoffenpakket, verandering in landelijke normen en overige tussentijdse kleinschalige aanpassingen. Het gaat dan om aanpassingen die ook binnen het landelijk beleid vallen.

Kanttelingen

4.1 Geldigheid

De bodemfunctieklassenkaart en de bodemkwaliteitskaarten worden na maximaal 5 jaar na de bestuurlijke vaststelling van deze nota geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt vastgesteld of aanpassingen van de kaarten of één van de kaarten noodzakelijk is. Als de bodemfunctieklassenkaart moet worden aangepast, moet deze ook weer opnieuw bestuurlijk worden vastgesteld. Een bodemkwaliteitskaart moet elke 5 jaar opnieuw worden vastgesteld, ongeacht of er aanpassingen zijn (zie artikel 4.3.5 van de Regeling). De gemeenteraad delegeert deze bestuurlijke vaststelling aan het college van burgemeester en wethouders onder voorwaarde dat de wijzigingen geen invloed hebben op het in deze nota geformuleerde gebiedsspecifieke beleid. Zodra de omgevingswet in werking treedt, zal deze nota hiermee in overeenstemming worden aangepast.

4.3 Uitbreiding beheergebied

De gemeente Amersfoort kan besluiten het beheergebied verder uit te breiden, waardoor grondstromen tussen andere gemeenten dan die van het voornoemde beheergebied mogelijk worden. Hiermee worden niet alleen de mogelijkheden vergroot om grond van buiten het beheergebied op het grondgebied van Amersfoort toe te passen, maar worden ook de afzetmogelijkheden van de in de gemeente Amersfoort vrijkomende grond vergroot. Het besluiten tot uitbreiden van het beheergebied tot buiten het voornoemde beheergebied moet worden gedaan door uw Raad. Het besluit tot het uitbreiden van het beheergebied delegeert uw Raad aan het college.

Duurzaamheid

Het gebiedsspecifiek beleid gaat uit van de gebiedseigen kenmerken en eigenschappen van de bodem. Door deze te nemen als uitgangspunt voor het grondverzet, wordt ervoor gekozen om gebieden met een goede kwaliteit te beschermen en voor gebieden met een mindere kwaliteit, deze structureel te verbeteren. Bovendien zijn stoffen die vrijkomen bij grondverzet ook weer in te zetten voor hergebruik elders.

Financiën

Dit voorstel heeft voor de gemeente géén financiële gevolgen voor het bodembudget van het programma Milieu (1.1.4).

Met de beoogde effecten, die hiervoor zijn benoemd, kunnen besparingen in projecten worden gerealiseerd bij:

- verminderen onderzoekskosten voor toe te passen grond en baggerspecie;
- beperken transport-, reinigings- en/of stortkosten van vrijkomende grond;
- vermijden aanschafkosten voor de toe te passen primaire bouwstoffen (zand uit zandwinputten);

Risicoparaagraaf

De bodemfunctieklassenkaart, de bodemkwaliteitskaart en deze nota bodembeheer zijn met grote zorgvuldigheid opgesteld. De bodemkwaliteitskaart biedt geen harde garanties voor de kwaliteit van een partij grond. De kaart doet alleen een uitspraak over welke kwaliteit in het algemeen verwacht mag worden. De kwaliteit van een individuele partij kan daarvan afwijken. De eindverantwoordelijkheid voor de toepassing van grond blijft bij

de initiatiefnemer en daarna een ieder die macht uitoefent op de toepassingslocatie. Als twijfel bestaat over de kwaliteit van de grond, wordt geadviseerd een onderzoek te laten uitvoeren.

Communicatieboodschap

De “Nota bodembeheer Gemeente Amersfoort 2021-2031” heeft 6 weken ter inzage gelegen. Er zijn geen zienswijzen naar voren gebracht.

Na vaststelling van het vernieuwde en geactualiseerde gemeentelijke grond- en baggerstromenbeleid starten wij een communicatietraject. De interne en externe doelgroepen worden actief benaderd en ook daarnaast zetten wij middelen in die de doelgroepen zelf kunnen raadplegen.

De mogelijkheden voor het toepassen van grond en gerijpte baggerspecie, worden door de gemeente digitaal gepresenteerd op de gemeentelijke website en die van de RUD Utrecht. Hiermee wordt al vooruitgelopen op één van de doelstellingen van de Omgevingswet die naar verwachting in 2022 in werking treedt.

De kaarten van deze nota bodembeheer zijn ook raadpleegbaar op de website van het Bodemloket: <http://www.bodemloket.nl/kaart>, een initiatief van gemeente, provincies en het Rijk.

Communicatie: samenwerking en starten voor de start

De “Nota bodembeheer Gemeente Amersfoort 2021-2031” is opgesteld in samenspraak met de RUD Utrecht. Het toezicht en handhaving vindt plaats door de RUD Utrecht.

Vervolgstappen

Na vaststelling door de Raad wordt de Nota bekendgemaakt op overheid.nl. De publicatie van de door de Raad vastgestelde “Nota bodem gemeente Amersfoort 2021-2031” wordt kenbaar gemaakt aan belanghebbenden en betrokkenen. Ook wordt de Nota gepubliceerd op de website van de gemeente Amersfoort, zodat eenieder die gebruik wil maken van de bodemkwaliteitskaarten daar gebruik van kan maken. De Nota bodembeheer wordt vastgesteld voor een periode van maximaal 10 jaar. Aan het einde van deze periode wordt de nota geëvalueerd.

Met het vaststellen van de verordening en de beleidsregel geeft de gemeente Amersfoort de kaders aan voor het grondverzet en hergebruik van grond binnen het gemeentelijk grondgebied.

Wij gaan grondverzet binnen de gemeente Amersfoort beoordelen en uitvoeren aan de hand van de “Nota bodembeheer Gemeente Amersfoort 2021-2031” en indien hiermee strijdig, de toepassing weigeren.

Burgemeester en wethouders van Amersfoort,

de secretaris

de burgemeester

Bijlage(n):

Nota bodem gemeente Amersfoort 2021-2031

RAADSBSLUIT

Zaaknummer 1485645

De raad van de gemeente Amersfoort;

op basis van het voorstel van burgemeester en wethouders van 22 juni 2021;

b e s l u i t:

1. de “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031” met daarin opgenomen een bodemkwaliteitskaart en een bodemfunctieklassenkaart vast te stellen;
2. de bevoegdheid tot het nemen van besluiten met een uitvoerend karakter zoals opgenomen in Hoofdstuk 4 van de “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031” aan het college te delegeren;
3. de bestaande “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort” uit 2013 in te trekken op de dag van de inwerkingtreding van de “Nota bodembeheer gemeente Amersfoort 2021-2031”.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 6 juli 2021

de griffier

de voorzitter